Сыныптар бойынша қауіпсіздік талаптары

«Киімді көркемдеп үлгілеу» сыныбы оқушылары үшін

1. Жалпы оқу кабинеттерінде жүгіруге, ойнауға, мектеп мүлкіне зиян келетін іс - әрекеттер жасауға тыйым салынады.
2. Тоқ сымдарына, қос тілді розеткаларға, штеккерлерге тиісуге және кабинетте тұрған жабдықтарды мұғалімнің рұқсатынсыз жылжытуға тыйым салынады.
3. Сабақ аяқталғаннан кейін орындықтар мен парталарды орнына қойып, оқу кабинетін ретке келтіріп кету керек.
4. Құралдар мен жабдықтарды мұғалім көрсеткен ретімен орналастыру керек.
5. Жұмысты тек қана мұғалімнің рұқсатымен бастау керек.
6. Жөнделмеген немесе мұқалған аспаптармен жұмыс істемеу керек.
7. Құралдар мен аспаптарды тек қана арналған іске пайдалану керек.
8. Жұмыс кезінде құралды мұғалім көрсеткеніндей ұстау керек.
9. Жұмыс кезінде сөйлеме. Мұғалім саған көңіл аударғанда, жұмысыңды тоқтату керек.
10. Жұмысты орындаған кезде зейінді бол, басқа жұмысқа көңіл бөлмек керек.
11. Жұмыс орнын таза да тәртіпті ұстау керек.
12. Құралдар мен жаблықтарды арнайы жерде сақтап, бір-біріне үйіп, сапырылыстыра сақтауға болмайды.
13. Арнаулы киімді кию, шашты үшкіл орамалдың астына жинау.
14. Тоттанған инелер мен түйреуіштердің болмауын тексеру.
15. Үтіктің , тігін машинасының ашасы мен элетр бауын, оқшауланулардың дұрыстығын тексеру.
16. Электртігін машинасы тұрқының қорғаныш жерге қосылуының (нөлденуінің) дұрыстығына , сондай-ақ машинаның, үтіктің жанындағы еденде диэлектрик клемшенің бар екеніне көз жеткізу.
17. Инелер мен тұйреуіштерді белгілі бір орында (жастықшада,қорапшада және т.б.) сақтау, оларды жұмыс орнында қалдырмау.
18. Тоттанған инелер мен түйреуіштерді пайдаланбау, ешбір жағдайда инелер мен түйреуіштерді ауызға апармау; инемен жұмыс істегенде оймақ киюді ұмытпау.
19. Қайшыларды белгілі бір жерде сақтау, олардың ұшын өзіңнен ары қаратып қою.
20. Тігін машинасының қозғалмалы бөлшектеріне жақын еңкеймеу.
21. Қолдың саусақтарын тігін машинасының табанына жақын ұстамау.
22. Жіптерді қолмен үзбей, қайшымен қию.
23. Үтікті тоқ көзіне қосып және ажыратқанда қол құрғақ болуы тиіс.
24. Үтікті термоақшаулағыштұғырға қою, бауын ыстық табанға тигізбеу.
25. Қолдың күюін болдырмас үшін үтіктің ыстық металл бөліктеріне тимеу және матаны сумен көп ылғалдамау.
26. Тоқ көзіне қосылған үтікті қараусыз қалдырмау.
27. Үтіктің қалыпты жұмыс істеуін қадағалау, үтікті тоқ көзінен бауынан тартып емес , ашасынан ұстап ажырату.
28. Тігін машинасында,үтікте ақаулықтар пайда болған кезде жұмысты тоқтату, аспаптарды тоқтан ажырату және ол туралы мұғалімге хабарлау. Жұмысты ақаулықтар жойылғаннан кейін ғана жалғастыру.
29. Өрт шыққан жағдайда үтікті,тіген машинасынэлектр желісінен дереу ажырату.
30. Тігін инесі немесе түйреуіш сынған жағдайда олардың сынғандарын арнайы қоқыс жәшігіне салу.
31. Тігін машинасын , үтікті тоқ көзінен ажырату.
32. Жұмыс орнын тәртіпке келтіру.
33. Арнаулы киімді шешу, қолды сабынмен мұқият жуу.

«Сурет» сыныбы оқушылары үшін

1. Жалпы оқу кабинеттерінде жүгіруге, ойнауға, мектеп мүлкіне зиян келетін іс - әрекеттер жасауға тыйым салынады.
2. Тоқ сымдарына, қос тілді розеткаларға, штеккерлерге тиісуге және кабинетте тұрған жабдықтарды мұғалімнің рұқсатынсыз жылжытуға тыйым салынады.
3. Сабақ аяқталғаннан кейін орындықтар мен парталарды орнына қойып, оқу кабинетін ретке келтіріп кету керек.
4. Құралдар мен жабдықтарды мұғалім көрсеткен ретімен орналастыру керек.
5. Жұмысты тек қана мұғалімнің рұқсатымен бастау керек.
6. Жөнделмеген немесе мұқалған құралдармен жұмыс істемеу керек.
7. Құралдар мен аспаптарды тек қана арналған іске пайдалану керек.
8. Жұмыс кезінде құралды мұғалім көрсеткеніндей ұстау керек.
9. Жұмыс кезінде сөйлеме. Мұғалім саған көңіл аударғанда, жұмысыңды тоқтату керек.
10. Жұмысты орындаған кезде зейінді бол, басқа жұмысқа көңіл бөлмек керек.
11. Жұмыс орнын таза да тәртіпті ұстау керек.
12. Құралдар мен жаблықтарды арнайы жерде сақтап, бір-біріне үйіп, сапырылыстыра сақтауға болмайды.
13. Адам терісі сыртқы орта әсеріне қарсы тұра алатын болса да, одан сурет салу материалдарын барынша аулақ ұстаған абзал. Сурет салу кезінде арнайы қолғап киіңіз.
14. Қолғап қолжетімсіз не қолайсыз болса, сурет салып болғаннан кейін қолды бірнеше рет жақсылап жууды ұмытпаңыз.
15. Басында бояуы бар қылқаламды ауызға салуға болмайды. Бояуға антисептика (зарарсыздандыру мақсатында микробтарды өлтіретін құрал) және өзге де бояғыш заттарды қосады. Олар адам денсаулығына зиян келтіреді.
16. Сурет салып отырған жеріңізде ауа реттейтін желдеткіш болсын. Әртүрлі ерітінді иісімен осылай күреспесеңіз, денсаулыққа аса зиян.
17. Сурет салып отырғанда ештеңе жемеңіз. Сонымен бірге, ішетін сусындарыңызды да сурет салатын орынға жақындатпаған дұрыс. Қателесіп басқа сұйықтық ішіп немесе бояу, ерітінді тамып кеткен сусынды ішіп қоюыңыз мүмкін.
18. Бояу заттарын балалардың қолы жетпейтін жерге қойыңыз. Оқушыларға сурет құралдарын сатып алғанда құрамында уытты нәрсе болмауын қадағалаңыз.
19. Материалдарды үнемі қаптап сақтаңыз, сурет салатын жерде от тұтатпаңыз.
20. Уайт-спирит не басқа да ерітінділер алғанда мүмкіндігінше иісі жоқ түрін таңдауға тырысыңыз.
21. Пастель (сурет салатын жұмсақ бояу қарындаштар) қиқымын сыпырғышпен емес, шаңсорғышпен тазалаңыз.
24. Егер сіз өзіңізді нашар сезінсеңіз, сабақты тоқтатыңыз және бұл туралы мұғалімге хабарлаңыз.
25. Кабинетте өрт шыққан жағдайда сабақты дереу тоқтату керек, мұғалімнің бұйрығымен үй-жайдан ұйымдасқан түрде, үрейленбей шығыңыз.
26. Жарақат алған жағдайда мұғалімге дереу хабарлаңыз.

«Хореография» сыныбы оқушылары үшін

Классикалық би сабақтарына рұқсат етіледі:

1. Әр оқу жылының басында медициналық тексеруден өткен және мұғалімге би сабағына қатысуға дәрігердің рұқсатымен анықтама берген балалар;
2. Қауіпсіздік шаралары бойынша нұсқаулықтан өткен;
3. Киім ыңғайлы болуы керек және қозғалысты шектемеуі керек: леггинстер, трикотаж, купальник, аяқта арнайы жұмсақ балетки. Шаш түйіліп жиналады.

Білім алушы міндетті:

4. Сабақта мінез-құлық ережелерін, оқу сабақтарының кестелерін, белгіленген сабақтар мен демалыс режимдерін сақтау;
5. Жаттығулардың тәртібі мен жеке гигиена ережелерін сақтау.

Сабақты бастамас бұрын қауіпсіздік талаптары

Білім алушы:

6. Киім ауыстыратын бөлмеде киім ауыстырып, форма мен аяқ киім киу;
7. Басқа белсенділерге қауіп төндіретін заттарды алып тастау (сырғалар, білезіктер, сағаттар және т. б.);
8. Қалтадан шаншу және басқа бөгде заттарды алып тастау;
9. Педагогтың жетекшілігімен сабақты өткізу үшін қажетті құрал-жабдықтар мен жабдықтарды дайындау;
10. Өзін нашар сезінген жағдайда бұл туралы мұғалімге хабарлау;
11. Мұғалімнің бұйрығы бойынша залда өз орнына тұру, қыздырыну жасау, оның ережелерін ұстану;

Білім алушыға қатаң тыйым салынады:

12. Айна жанында заттармен (құрсау, орындық, таяқ) билеп, олардың жанында жүгіру;
13. Балет станоктарында отырып және іліну;
14. Терезелерде отыру, терезелерді өз еркімен ашып және жабу;

Сабақ кезіндегі қауіпсіздік талаптары

Білім алушы:

15. Мұғалімге аты - жөні бойынша қатынасу ;
16. Мұғалімнің нұсқауларын дәл және уақтылы орындау;
17. Тек мұғалім ұсынған немесе мұғалімнің рұқсатымен жаттығулар жасау;
18. Өзін нашар сезінген жағдайда, бұл туралы жаттықтырушыға хабарлау;
19. Классикалық экзерсистің қимылдарын алдымен станок жанында, содан кейін залдың ортасында ұсынылған ретпен орындаңыз;
20. Хореография ережелері мен заңдарын сақтау;
21. Оқу алаңының кеңістігін есептеп, аралықтарды дәл ұстау, барлық жаттығуларды кері бағытта орындау;
22. Жазатайым оқиға кезінде жәбірленуші немесе жазатайым оқиғаның куәгері мекеме әкімшілігіне хабарлаған мұғалімге дереу хабарлауға міндетті.

Білім алушыларға қатаң тыйым салынады:

23. Айқайлау және қатты сөйлесу;
24. Жаттығу немесе сақтандыру кезінде басқалардың назарын аудару және алаңдату;
25. Сақтандырусыз күрделі элементтерді орындау, сақтандырусыз орындау тек мұғалімнің рұқсатымен және оның бақылауымен;
26. Бір сабақ орнынан екіншісіне жүгіру;
27. Тапсырмаларды орындау кезінде біреуді итеру.
28. Айна жанында заттармен билеп, жүгіру, қозғалыстарды, оларға жақын элементтерді жаттықтыру.

Жазатайым оқиғалар мен төтенше жағдайлар кезіндегі қауіпсіздік талаптары

Білім алушы:

29. Сабақ кезінде жарақат алған кезде (дислокация, бұлшықеттердің жыртылуы және т.б.) зардап шеккен адам немесе болған оқиғаның куәгері алғашқы көмек көрсету бойынша шұғыл шаралар қабылдау үшін бұл туралы мұғалімге дереу хабарлауға міндетті.
30. Мұғалімнің көмегімен жарақат алған адамға алғашқы медициналық көмек көрсету, қажет болған жағдайда оны ауруханаға жеткізу немесе "жедел жәрдем" шақыру;
31. Өрт туындаған жағдайда педагогтың басшылығымен сабақты дереу тоқтату, эвакуациялау жоспарына сәйкес қосалқы шығу жолдары арқылы сабақты өткізу орнынан кету.
32. Мұғалімнің бұйрығы бойынша оқу орнының әкімшілігіне хабарлау және өрт туралы өрт сөндіру бөліміне хабарлау.

Сабақ аяқталғаннан кейінгі қауіпсіздік талаптары

Білім алушы:

33. Мұғалімнің жетекшілігімен жабдықтарды сақтау орындарына алып тастау;
34. Киім ауыстыратын бөлмеде киіну;
35. Сабақты өткізу орнынан ұйымдасқан түрде кету;

Сабақ кезінде қандай жарақат алуы мүмкін:

1. **Білек дислокациясы (тобық)**

Әр биші көптеген жарақаттарға тап болады, бірақ ең қолайсыздардың бірі-тобықтың шығуы. Бұл жарақат, кез келген басқа жарақат сияқты, әртүрлі дәрежеде болуы мүмкін. Егер байламдар қатты зақымдалған болса, дислокация орнында көгеру пайда болады және адам жүре алмайды. Жарақат кезінде жаттығулар толығымен тоқтайды. Егер жарақат түрі жеңіл болса және байламдар қатты зақымдалмаса, биші екі апта ішінде жаттығуға орала алады, егер бірдеңе болса, оның биінің қарапайым элементтерін шыңдай алады.

2. **Тізе жарақаттары**

Тізе жарақаттары-бишінің "қасіреті". Әрбір биші ерте ме, кеш пе тізе проблемаларына тап болады. Мұндай жарақаттар ауыр, сондықтан өзін-өзі емдеуге емес, дәрігерге барған дұрыс. Мұндай жағдайда биді кейінге қалдыруға тура келеді.

3. **Арқа жарақаттары**

Көбінесе бишілердің артқы жағында проблема бар. Арқадағы ауырсыну оларды қозғалыстарда шектеуге мәжбүр етеді, өйткені күрт бұрылыстар мен үлкен жүктеме қысылған нервке әкелуі мүмкін. Кейде арқадағы ауырсыну проблемасы бишілердің шамадан тыс жүктелуінде болады. Егер Арқада ыңғайсыздық пен ауырсыну пайда болса, күрт бұрылыстар мен бұрылыстарды қажет ететін биде күрделі элементтердің орындалуын шектеу керек. Үнемі өсіп келе жатқан жүктемелерден біраз демалу бишінің керемет формаға келуіне көмектеседі.

4.Ритмика, би қойылымы, жаттығу сабақтарында физикалық жаттығулар, реквезиттермен жұмыс жасау кезінде белгілі бір тәуекел (риск) бар екені ескертіледі.

«Театр» сыныбы оқушылары үшін

1. Жалпы оқу кабинеттерінде жүгіруге, ойнауға, мектеп мүлкіне зиян келетін іс - әрекеттер жасауға тыйым салынады.
2. Тоқ сымдарына, қос тілді розеткаларға, штеккерлерге тиісуге және кабинетте тұрған жабдықтарды мұғалімнің рұқсатынсыз жылжытуға тыйым салынады.
3. Сыртқы киіммен және екінші аяқ киімсіз кабинеттің ішіне кіруге болмайды, мектепке кіре берісте сыртқы киім мен сыртқы аяқ киімді шешіп, арнайы орынға қойып кету керек. Екінші аяқ-киім міндетті түрде болу керек.
4. Сабақ аяқталғаннан кейін орындықтар мен парталарды орнына қойып, оқу кабинетін ретке келтіріп кету керек.
5. Мұғалімнің рұқсатынсыз кабинеттен, мектептен шығып кетуге болмайды.
6. Мектепке көп ақша, бағалы заттарды алып келуге тыйым салынады, егер алып келіп, жоғалған жағдайда мектеп әкімшілігі оған жауап бермейді.
7. Мектептен тыс өтетін іс –шараларға қатысқан кезде (қалалық концерттер, көрмелер, байқаулар, театрға барған кезде т.б.) мұғалімнің нұсқауларын бұлжытпай орындау керек.
8. Ауа –райына байланысты лайықты киім кию қажет.
9. Көшеде жүру, қоғамдық көлікте жүру ережелерін естен шығармау керек.
10. Егер мектептен тыс өтетін іс –шараларға, басқа қалалардағы, өзге мемлекетте өтіп жатқан байқауларға мектеп әкімшілігін , мұғалімді ескертпей баратын болса оқушының өмір қауіпсізгіді ата-анаға жүктеледі.
11. Жеке қауіпсіздік ережесіне қарама қайшы келетін кез келген әркетті жасауға, көшеде, мектепен тыс жерде жүргенде өздігінше іс -әрекеттер жасауға, қоқыстарды кез –келген орынға тастауға тыйым салынады.
12. Қыс кезінде (боран, қатты жел,аяз т.б.), көктем уақытында қар еріген кезде абай болу керек.

13. Оқушылар өрт қауіпсіздігінің ережелерін сақтауға міндетті, алғашқы өрт сөндіру құралдарының орнын білуі тиіс.
14. Электр тоқтарынан, жалаңаш сымдарға қол тигізбеу. Резеткелерден абай болу.Мұғалім нұсқаулығымен ғана жұмыс жасалу керек.
15. Мұғалімнің көмегімен жарақат алған адамға алғашқы медициналық көмек көрсету, қажет болған жағдайда оны ауруханаға жеткізу немесе "жедел жәрдем" шақыру;
16. Өрт туындаған жағдайда педагогтың басшылығымен сабақты дереу тоқтату, эвакуациялау жоспарына сәйкес қосалқы шығу жолдары арқылы сабақты өткізу орнынан кету.
17. Мұғалімнің бұйрығы бойынша оқу орнының әкімшілігіне хабарлау және өрт туралы өрт сөндіру бөліміне хабарлау.
18. Театр сыныптарына рұқсат етіледі:
- Дәрігерлік тексеруден өтіп, сабаққа қатысуға рұқсаты бар білім алушылар;
- Қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулықты өткен оқушылар;
- Ыңғайлы, қозғалысты шектемейтін киім кию (қара фудболка,қара шалбар, қара чешки).
19. Актерлік шеберлік, Сахна тілі, Сахна қозғалысы, Ритмика, Спектакль қою, сабақтарында физикалық жаттығулар, реквезиттермен жұмыс жасау, би қойылымдары кезінде белгілі бір тәуекел (риск) бар екені ескертіледі.

«Қазақ халық аспаптар» бөлімі (домбыра, қобыз, жетіген, сазсырнай,қылқобыз, баян) оқушылары үшін

1. Жалпы оқу кабинеттерінде жүгіруге, ойнауға, мектеп мүлкіне зиян келетін іс - әрекеттер жасауға тыйым салынады.
2. Тоқ сымдарына, қос тілді розеткаларға, штеккерлерге тиісуге және кабинетте тұрған жабдықтарды мұғалімнің рұқсатынсыз жылжытуға тыйым салынады.
3. Сыртқы киіммен және екінші аяқ киімсіз кабинеттің ішіне кіруге болмайды, мектепке кіре берісте сыртқы киім мен сыртқы аяқ киімді шешіп, арнайы орынға қойып кету керек. Екінші аяқ-киім міндетті түрде болу керек.
4. Сабақ аяқталғаннан кейін орындықтар мен парталарды орнына қойып, оқу кабинетін ретке келтіріп кету керек.
5. Оркестр сабағынан кейін аспаптарды өзінің арнайы орнына апарып қою керек.
6. Аспаптарды тиісті қаптамада алып жүрген жөн.
7. Мұғалімнің рұқсатынсыз кабинеттен, мектептен шығып кетуге болмайды.
8. Мектепке көп ақша, бағалы заттарды алып келуге тыйым салынады, егер алып келіп, жоғалған жағдайда мектеп әкімшілігі оған жауап бермейді.
9. Мектептен тыс өтетін іс –шараларға қатысқан кезде (қалалық концерттер, көрмелер, байқаулар, театрға барған кезде т.б.) мұғалімнің нұсқауларын бұлжытпай орындау керек.
10. Ауа –райына байланысты лайықты киім кию қажет.
11. Көшеде жүру, қоғамдық көлікте жүру ережелерін естен шығармау керек.
12. Егер мектептен тыс өтетін іс –шараларға, басқа қалалардағы, өзге мемлекетте өтіп жатқан байқауларға мектеп әкімшілігін , мұғалімді ескертпей баратын болса оқушының өмір қауіпсізгіді ата-анаға жүктеледі.
13. Жеке қауіпсіздік ережесіне қарама қайшы келетін кез келген әркетті жасауға, көшеде, мектепен тыс жерде жүргенде өздігінше іс -әрекеттер жасауға, қоқыстарды кез –келген орынға тастауға тыйым салынады.
14. Қыс кезінде (боран, қатты жел,аяз т.б.), көктем уақытында қар еріген кезде абай болу керек.

15. Оқушылар өрт қауіпсіздігінің ережелерін сақтауға міндетті, алғашқы өрт сөндіру құралдарының орнын білуі тиіс.
16. Электр тоқтарынан, жалаңаш сымдарға қол тигізбеу. Резеткелерден абай болу.Мұғалім нұсқаулығымен ғана жұмыс жасалу керек.
17. Мұғалімнің көмегімен жарақат алған адамға алғашқы медициналық көмек көрсету, қажет болған жағдайда оны ауруханаға жеткізу немесе "жедел жәрдем" шақыру;
18.Өрт туындаған жағдайда педагогтың басшылығымен сабақты дереу тоқтату, эвакуациялау жоспарына сәйкес қосалқы шығу жолдары арқылы сабақты өткізу орнынан кету.
19.Мұғалімнің бұйрығы бойынша оқу орнының әкімшілігіне хабарлау және өрт туралы өрт сөндіру бөліміне хабарлау.

«Эстрадалық вокал», «Хор» және «Дәстүрлі ән» сыныптарының оқушылары үшін

1. Жалпы оқу кабинеттерінде жүгіруге, ойнауға, мектеп мүлкіне зиян келетін іс - әрекеттер жасауға тыйым салынады.
2. Тоқ сымдарына, қос тілді розеткаларға, штеккерлерге тиісуге және кабинетте тұрған жабдықтарды мұғалімнің рұқсатынсыз жылжытуға тыйым салынады.
3. Сыртқы киіммен және екінші аяқ киімсіз кабинеттің ішіне кіруге болмайды, мектепке кіре берісте сыртқы киім мен сыртқы аяқ киімді шешіп, арнайы орынға қойып кету керек. Екінші аяқ-киім міндетті түрде болу керек.
4. Сабақ аяқталғаннан кейін орындықтар мен парталарды орнына қойып, оқу кабинетін ретке келтіріп кету керек.
5.Әрдайым мұғалімнің нұсқауларын орындап, сабақ барысында тәртіп сақтаңыз.
6. Аспаптың айналасындағы заттарды жинақы ұстаңыз, артық заттарды қоймаңыз.
7. Өрт, жарақат немесе басқа төтенше жағдай туындаса, сабырлық сақтап, мұғалімге хабарласыңыз.
8. Егер шаршау, ауырсыну немесе басқа жайсыздық байқасаңыз, дереу мұғалімге айтыңыз.
9. Аспаптарды ластанудан қорғау үшін қолды таза ұстаңыз.
10. Егер электронды аспаптарды қолдансаңыз (цифрлық пианино), сымдарды абайлап қосыңыз және суға жақын қоймаңыз.
11. Электр құрылғыларын қолданған кезде оларды бақылаусыз қалдырмаңыз.
12. Өте қатты дыбыс шығармаңыз және қатты дыбыстардың қасында тұрмаңыз.
13. Жолдан өткен кезде бағдаршамның тек жасыл түсіне өтіңіз. Жол өтпей тұрып, көлік құралы келе жатқан жоқ па тексеріңіз.
14. Мұғалімнің рұқсатынсыз кабинеттен, мектептен шығып кетуге болмайды.
15. Мектепке көп ақша, бағалы заттарды алып келуге тыйым салынады, егер алып келіп, жоғалған жағдайда мектеп әкімшілігі оған жауап бермейді.
16. Мектептен тыс өтетін іс –шараларға қатысқан кезде (қалалық концерттер, көрмелер, байқаулар, театрға барған кезде т.б.) мұғалімнің нұсқауларын бұлжытпай орындау керек.
17. Ауа –райына байланысты лайықты киім кию қажет.
18. Көшеде жүру, қоғамдық көлікте жүру ережелерін естен шығармау керек.
19. Егер мектептен тыс өтетін іс –шараларға, басқа қалалардағы, өзге мемлекетте өтіп жатқан байқауларға мектеп әкімшілігін , мұғалімді ескертпей баратын болса оқушының өмір қауіпсізгіді ата-анаға жүктеледі.

20. Мұғалімнің рұқсатынсыз құрал-жабдықтарды орнынан қозғауға, сымдарға, розеткаларға, штепсельдің айырына, штекерге тиісуге тыйым салынады.
21. Фонограммамен ән айтқан кезде аппаратураны мұғалімнің рұқсатынсыз қолдануға болмайды.
22.Әншілер домбыраларын аспапқа арналған футлярға салып жүру керек.
23. Микрофонмен жұмыс істеген кезде техникалық қауіпсіздікті сақтау керек.
24. ДК - де су киіммен және су қолмен жұмыс істеуге болмайды.
25. Корпусы мен сымдарының бүтіндігі бұзылған (ашық) ДК - де жұмыс істеуге тыйым салынады.
26. Үстелге, ДК - дің жанына сумка, портфель, кітап қоюға болмайды. Үстелде тек дәптер мен қалам ғана жатуы керек.
27. Пернетақтаның үстіне ештеңені қоюға болмайды.
28. Қыс кезінде (боран, қатты жел,аяз т.б.), көктем уақытында қар еріген кезде абай болу керек.
29. Оқушылар өрт қауіпсіздігінің ережелерін сақтауға міндетті, алғашқы өрт сөндіру құралдарының орнын білуі тиіс.
30. Электр тоқтарынан, жалаңаш сымдарға қол тигізбеу. Резеткелерден абай болу.Мұғалім нұсқаулығымен ғана жұмыс жасалу керек.

«Фортепиано», «Скрипка» сыныптарының оқушылары үшін

1. Жалпы оқу кабинеттерінде жүгіруге, ойнауға, мектеп мүлкіне зиян келетін іс - әрекеттер жасауға тыйым салынады.
2. Тоқ сымдарына, қос тілді розеткаларға, штеккерлерге тиісуге және кабинетте тұрған жабдықтарды мұғалімнің рұқсатынсыз жылжытуға тыйым салынады.
3. Сыртқы киіммен және екінші аяқ киімсіз кабинеттің ішіне кіруге болмайды, мектепке кіре берісте сыртқы киім мен сыртқы аяқ киімді шешіп, арнайы орынға қойып кету керек. Екінші аяқ-киім міндетті түрде болу керек.
4. Сабақ аяқталғаннан кейін орындықтар мен парталарды орнына қойып, оқу кабинетін ретке келтіріп кету керек.
5.Әрдайым мұғалімнің нұсқауларын орындап, сабақ барысында тәртіп сақтаңыз.
6. Аспаптың айналасындағы заттарды жинақы ұстаңыз, артық заттарды қоймаңыз.
7. Өрт, жарақат немесе басқа төтенше жағдай туындаса, сабырлық сақтап, мұғалімге хабарласыңыз.
8. Егер шаршау, ауырсыну немесе басқа жайсыздық байқасаңыз, дереу мұғалімге айтыңыз.
9. Аспаптарды ластанудан қорғау үшін қолды таза ұстаңыз.
10. Егер электронды аспаптарды қолдансаңыз (цифрлық пианино), сымдарды абайлап қосыңыз және суға жақын қоймаңыз.
11. Электр құрылғыларын қолданған кезде оларды бақылаусыз қалдырмаңыз.
12. Өте қатты дыбыс шығармаңыз және қатты дыбыстардың қасында тұрмаңыз.
13. Жолдан өткен кезде бағдаршамның тек жасыл түсіне өтіңіз. Жол өтпей тұрып, көлік құралы келе жатқан жоқ па тексеріңіз.
14. Мұғалімнің рұқсатынсыз кабинеттен, мектептен шығып кетуге болмайды.
15. Мектепке көп ақша, бағалы заттарды алып келуге тыйым салынады, егер алып келіп, жоғалған жағдайда мектеп әкімшілігі оған жауап бермейді.
16. Мектептен тыс өтетін іс –шараларға қатысқан кезде (қалалық концерттер, көрмелер, байқаулар, театрға барған кезде т.б.) мұғалімнің нұсқауларын бұлжытпай орындау керек.
17. Ауа –райына байланысты лайықты киім кию қажет.
18. Көшеде жүру, қоғамдық көлікте жүру ережелерін естен шығармау керек.

19. Егер мектептен тыс өтетін іс –шараларға, басқа қалалардағы, өзге мемлекетте өтіп жатқан байқауларға мектеп әкімшілігін , мұғалімді ескертпей баратын болса оқушының өмір қауіпсізгіді ата-анаға жүктеледі.
20. Жеке қауіпсіздік ережесіне қарама қайшы келетін кез келген әркетті жасауға, көшеде, мектепен тыс жерде жүргенде өздігінше іс -әрекеттер жасауға, қоқыстарды кез –келген орынға тастауға тыйым салынады.
21. Қыс кезінде (боран, қатты жел,аяз т.б.), көктем уақытында қар еріген кезде абай болу керек.
22. Оқушылар өрт қауіпсіздігінің ережелерін сақтауға міндетті, алғашқы өрт сөндіру құралдарының орнын білуі тиіс.
23. Электр тоқтарынан, жалаңаш сымдарға қол тигізбеу. Резеткелерден абай болу.Мұғалім нұсқаулығымен ғана жұмыс жасалу керек.
24. Мұғалімнің көмегімен жарақат алған адамға алғашқы медициналық көмек көрсету, қажет болған жағдайда оны ауруханаға жеткізу немесе "жедел жәрдем" шақыру;
25. Өрт туындаған жағдайда педагогтың басшылығымен сабақты дереу тоқтату, эвакуациялау жоспарына сәйкес қосалқы шығу жолдары арқылы сабақты өткізу орнынан кету.